

קלטת 93א

[.....]

[.....]

{....} טאטא, אבא לבבי תרחם עליי, אבל מסכן נפילה גדולה
אז מגודל העצבות, העלייה..

[.....]

מה יהיה התכלית ממני..

[.....]

נו, נו, נו, נו

ואתה יודע מי אומר את זה

"ועליך אמרתי מיין פעייריל וועט טליען ביז משיח וועט קומען"

[סבא, בעברית, לא מבינים, סבא, בעברית]

אה, איפה אנחנו? באומן?

[כן, סבא]

עדיין באומן

[כן, סבא, כן]

(סבא צוחק)

(סבא והחברים צועקים: אה.. אה.. אה.. אה..)

...הוא ירד אליי, יש לי הנאה ממך, ו.. אם אתה מחזיק את עצמך ואתה לא נופל

אם אתה מקשיב לי, א.. אשריך

[.....]

...[.....]

...[רבי ישראל, יש לכם פה ביצה טרייה עם שמן זית]

קוגל?

[לא, לא, ביצה, ב..]

...{מי זה פה?} מאיר, מאיר מימוני

[כן, סבא]

את יעקב, אתה מכיר אותו?

[זה אני, סבא]

אה?

[זה אני, אני, סבא, זה אני, סבא]

אה, אה, אתה הוא...

...{צדיקנו} הקדושים, אבותינו הקדושים אברהם, יצחק ויעקב

אבותינו הקדושים שהם האירו בנו התורה הקדושה

אשר כל דיבור הוא כל חיותינו

עיקר החיים היא התורה, "כי היא חיך ואורך ימך"

יש המצוות שנתן לנו השם יתברך

הוא נתן לנו המצוות של תפילין, המצווה של ציצית, המצווה של שבת, המצווה של פסח

של חגים, של חנוכה, ניסים ונפלאות {שהשם} יתברך עושה איתנו להאיר בנו

אור השם, אור האמת, אור האמונה

בלי זה, אין, אין, אין {כלום}, אין, אין חיים כלל, אין להם, אין להם איפה {...}
 כמו, כמו בהמה שעומדת תמיד ואוכל, וזה העבודה שלו
 לאכול ולשתות {...}..
 "אבל אנחנו עמך בני בריתך, בני אברהם, יצחק ויעקב"
 הגויים הם כמו חמורים, היא עומדת כל היום ואוכלת, ואם הוא רואה שאין, אין
 שכבר לא יהיה לו, אז הוא {בי לא יגע}, לבעל הבית יביא האוכל
 אברהם, יצחק ויעקב, אבא .. ו.. ובנים
 {בשביל מה חיים}, בשביל מה כל ה... הכל, פה חיים?
 רק בשביל לעבוד השם, שיהיה לנו כח לעבוד השם בחכמה, ולעבוד השם {ולעשות רצונו..
 בלא זה אין כלום...
 {...}..
 להאיר ב.. בהבנים אור השם, אור התורה
 בלי זה, החיים שלנו לא כלום לא שווה {כלום}.. כלום
 {...} הוא רוצה לאכול ולשתות, ולנוח ולישון
 כמו בהמה, עבודה שלו רק לאכול
 ביום ובלילה, תמיד לאכול, לעמוד ולאכול
 [סבא שר: "אשרינו, מה טוב חלקינו ומה נעים גורלנו..."]

...אוי וי
 [...]
 ...[...]

...{אין} דבר כזה, כל היהודים עושים תענית, ואני לא עשיתי, לא עשיתי תענית
 אז נפלתי ונתביישתי מאוד, "מה עשיתי? מה?"
 הכלל, כולם עשו ליצנות ממני, ואמרו, שאני יצאתי מדעתי ואני כבר משוגע, {כן}
 הכלל, אני למדתי בישיבה ברבי מאיר בעל הנס בטבריה
 אני {...} נכנסתי לבית הכנסת, ואמרתי לרבי מאיר, לרבי מאיר בעל הנס:
 אני נכשלתי, נפלתי, ואין לי שום עצה איך לעשות תשובה, ואיך עושים דבר כזה ולא מתביישים
 לא מתביישים, תענית שגדולי ישראל קבעו עלינו תענית, מהגמרא, מהדין, כן
 ואני נכשלתי, נפלתי, ו.. ואכלתי לפני התפילה
 אני לא שתיתי מים לפני התפילה, ואני, ואני אכלתי לפני התפילה
 והוא לא.. נפלתי מאוד, ונתביישתי מאוד
 "מה, מה עשיתי? מה?"
 הכלל, אני נתביישתי ונפלתי כל כך, ולא מצאתי שום מקום איך לחיות ואיך לעשות
 מה עשיתי? תענית שבעה עשר בתמוז, כל היהודים מתענים, רק אני לא עשיתי תענית
 מה..? הייתי יכול למות מגודל הבושה, מגודל {...הנפילה..}
 הכלל, כולם צחקו ממני, ואני, אני הלכתי לציון הקדוש של רבי מאיר בעל הנס בטבריה
 ואמרתי לו:
 "כולם מצחקים ממני, ואינני יודע מה לעשות, ואיך לעשות תשובה"
 אז אמרו לי:
 "תכנס להחדר שלך ותיקח ספר, איזה ספר שהוא, ותפתח אותו, ותמצא
 ותמצא דברים טובים שיוכל להחיות {עצמך\אותך}"
 אז עשיתי ככה, נכנסתי לחדר שלי, והיה לי הספרים של רבינו, לקחתי איזה ספר
 זה היה ספר, אה..
 [{"ליקוטי הלכות"}]
 "ליקוטי הלכות" שהדפיסו, שהדפיסו, של רבי נתן

וזה הוא כל הדיבורים של {הגרון\הגאון} של רבינו ז"ל
 הם, הם, הם מחיים ומתקנים כל העולם, כל דיבור שלו
 נכנסתי להחדר שלי, והוצאתי ספר ופתחתי אותו, ומצאתי שמה הפתקא
 כתוב שמה.. היה משמע מהפתקא, שעדיין יש לי תקווה
 רבינו הקדוש גילה וצעק בקול גדול, בקול גדול:
 "אוי, אוי געוואלד אל תתייאשו, אין שום ייאוש בעולם כלל"
 אף על פי שאכלתי קודם התפילה, ועשיתי דבר כזה, "אין שום ייאוש בעולם.."
 אפילו אני יש לי תקווה עדיין
 מצאתי פתקא, וכתוב שמה, כתוב שמה מה שכתוב בהפתקא
 למדתי מזה, מהפתקא, שעדיין, עדיין יש לי תקווה, ועדיין, רבינו הקדוש צעק בקול גדול:
 "געוואלד..! אל תתייאשו, אין שום ייאוש בעולם כלל"
 נו, אני לא הבנתי, לקחתי את זה עליי, "אין שום ייאוש בעולם כלל", אפילו אני יש לי עדיין תקווה
 וכן מצאתי שניים או שלושה פעמים פתקאות מרבינו ז"ל, הפתקא אחת אני יודע בעל פה
 וכך זה הלשון
 אני פתחתי ספר והיה שמה חתיכת נייר, והיה כתוב ככה בזה הלשון, על הנייר
 מה, מה, ככה זה, זה, אלה הדיבורים.. מה?
 "מאוד היה קשה לי לרדת אליך להגיד לך תלמידי היקר, ישראל בער.. תלמידי היקר
 להגיד לך כי נהנתי מאוד מעבודתך"
 אני לא הרגשתי איזה עבודה, איזה פנים יש לי
 "נהנתי מאוד מעבודתך ועליך אמרתי", יש שיחה מרבינו ז"ל:
 "אין שום ייאוש בעולם כלל"
 "ועליך אמרתי"
 יש שיחה מרבינו שהוא אמר, הוא אמר, שהוא אמר..
 [.....]
 הוא כך, הוא אמר ככה:
 "געוואלד, אל תתייאשו, אין שום ייאוש בעולם כלל"
 אז, אז מזה אני לקחתי כח לעמוד במלח.. לעמוד כנגד החושך הזה, כנגד הצרה הזאת
 אכלתי לפני התפילה, מה, שמעת דבר כזה? מאלו {סליחות\שיחות}
 יהודים מתענים תענית, תענית, ואני לא, לא, לא עשיתי זה
 ואמרתי, רבינו הקדוש אמר לי: "וסימן י"ז בתמוז יאמרו שאינך מתענה"
 {הו..\הוא}, רבינו הקדוש, אף על פי שעשיתי דבר כזה
 ואכלתי בשבעה עשר בתמוז לפני התפילה
 אף על פי כן "אין שום ייאוש בעולם כלל"
 תתחיל מעתה מחדש להיות יהודי
 אני נולדתי בטבריה, ונולדתי בבית עניות כזה, יחיד בעולם
 לא היה לי מה שאני צריך, לא היה לי, כשנתגדלתי {והייתי} קצת יותר גדול
 לא היה... כל הילדים באו על פסח עם, עם בגדים חדשים, יפים
 אבל אני, האבא שלי היה עיוור, ולא היה להם כסף, ולא עשה לי בגד בשבילי לחג
 כל הילדים באו לבית הכנסת עם, עם בגדים יפים, ואני לא היה לי בגדים חדשים
 נו, ואני שמחתי מאוד
 והאמא שלי היא עשתה הבגד שלי כמו חדש היא כיבסה, והיא, והיא {עשה עליו}
 ואני כשבאתי לבית הכנסת, כל הילדים באו עם בגדים חדשים
 רק אני, האמא שלי.. רחצה את הבגד שלי של חג, ואני, ובאתי לבית הכנסת כמו כל הילדים
 עם בגד יפה מאוד, לא חדש, אבל היה לי {כמו חדש}
 אני.. חסידי קרלין צועקים בתפילה, אני צעקתי יותר מכולם
 והיה יושב, אני פה, ופה היה זקן, זקן גדול, כן, היה לו זקן יפה

אני ישבתי על ידו, וצעקתי:
"הודו להשם כי טוב, כי לעולם חסדו"
אז הוא אמר לי:
"אני זקן, ואני לא שומע, ואתה עושה לי צרות, ואתה צועק כזה, אני לא..
אני אהיה חרש, לא אשמע כלום, מה אתה רוצה ממני?
מדוע אתה עושה את זה, אתה צועק {כל כך}?"
הוא רצה, הוא היה בכעס גדול עליי:
"מה אתה צועק? אני לא, לא אשמע {כלל\כלום}, מה אתה רוצה ממני?"
אה..

[קולה, קולה..]
{כל הזמן קו.. קו.. קו..}
[כן]
קוקה קולה?
[לא, פפסי קולה]
אה?
[פפסי קולה]
חצי קולה?
[.....]
[לפתוח לכם את זה? סבא]
אני הלכתי אחרי התפילה
[.....]

והיה זוג זקנים, איש ואישה זקנים, היה להם חדר על ידי, באיזה, באיזה חצר, כן
ברוך השם
מה זה?
[זה קולה]
קולה, מה, זה..?
מה בית חרושת היה?
[כן]
ברוך את ה' אלוהינו מלך העולם שהכל נהיה בדברו..
...[[אמן]]...

...הייתי הילד העני יותר מכמו כולם, ולא היה לי שכל, לא היה לי..
אני נכנסתי אחרי סוכות, זה בפרשת 'נח', אני זוכר הרבי שלי
אני באתי, כל הילדים הביאו כסף להרבי, ואני, האבא שלי היה עני, לא היה לי כסף
לא היה לי כסף, התביישתי לבוא בלי כסף להרבי, מה? זה כל הפרנסה שלו, {..}
אה, הוא סיפר לי ולכל התלמידים בשולחן, הסדר, הפרשה של השבוע, פרשת 'נח'
ואני, האמא נתנה לי חתיכת לחם, אני נתתי את הלחם להזוג העני
כדי שיהיה להם לאכול, {כן}
נו, הרבי הוא אמר:
"הפרשה הזו, הוא פרשת 'נח'"
ואני הייתי רעב, ולא, ולא נכנס בי הדברים של הרבי:
"הפרשה... השבוע הוא פרשת 'נח'"
הרבי הוא, הוא ראה, שאני לא יודע כלום, שאני לא יודע מה הוא מדבר, מה
אז הרבי ראה, הוא, הוא הכיר בי שאני לא יודע כלל, כאילו אני לא, לא
לא בכלל התלמידים, לא יודע כלל מה הוא מדבר, אז הוא אמר לי:
"ישראל בער, ישראל בער, איזה פרשה השבוע?"

לא ידעתי, כי הייתי רעב והיה לי כאב ראש, ולא ידעתי, ולא אמרתי כלום
הוא אמר לי.., מה, הוא הכה אותי ואמר לי:
"כמה פעמים אמרתי שהשבוע הוא פרשת 'נח'? ואתה לא, לא היית פה?
לא שמעת, לא יודע? מה זה? מה, מה זה? איזה תלמיד זה?"
בפרט שלא היה לי כסף, אני התביישתי, הלכתי להרבי בלי כסף
"איך באים בלי כסף ראש חודש?"
נו, נו, היה לי גיהנום, הייתי ילד קטן, והיה לי גיהנום
כל הילדים ידעו מה, איזה פרשה הולך השבוע, פרשת 'נח', רק אני הייתי יחיד לא ידעתי כלל
אם 'נח', אם יש 'נח', {אם אין כלל}
{..}
[זה פתוח]
[זה פתוח, סבא]
נו, היה לי שני פעמים גיהנום, הלכתי לבית, לרבי בראש חודש, ולא הבאתי כסף
האבא שלי היה עני, לא היה לי כלל, לא היה לו כסף, אני באתי בלי כסף
אז הרבי אמר לי:
"מה זה? זה כל הפרנסה שלי, ואתה בא בראש חודש בלי כסף?
מה? אני לא צריך לחיות? לא צריך פרנסה?"
[.....]
[.....]
אה, אה..
הזוג הזה היה שמו, אני זוכר מה שהיה לפני מאה שנים
היה שמו משה, והאישה שלו היה שמה רחל
והיה, והיה תמיד מחלוקת בניהם
הוא אמר: "אני רוצה מרק"
והיא אמרה: "לא, אני לא רוצה, בשום אופן **נישט (לא)**"
{אף פעם היו באחדות, תמיד}
הוא אמר: "מרק"
והיא אמרה: "לא, לא"
הטעם שלי היה טעם גיהנום, איך אני הולך לה"חדר", להרבי, בלי כסף?
כל התלמידים, ראש חודש הם באים עם כסף, רק אני הייתי יחיד
אני לא הבאתי כסף ראש חודש להרבי
והרב אמר לי:
"תגיד לאבא, תגיד לאבא, אני, ראש חודש אני צריך כסף, אין פרנסה, תביא כסף"
ואני לא היה לי, אני באתי מחר גם כן בלי כסף, נו {...}
הרבי הוא אומר לי:
"מה אתה עושה? מדוע אתה בא? אין לי, זה כל הפרנסה שלי, ראש חודש אני, כל התלמידים
מביאים כסף, מזה, זה יש לי פרנסה, ואתה ילד יחיד שלא מביא כסף, לא הבאת כסף"
אוי וי, ואני {זה זוכר הרבה} ואמר, הרבי אמר כמה פעמים:
"השבוע הוא פרשת 'נח'"
והעני הזה היה לו שני שמות יוסף, שם אחד, יוסף, יוסף נח, יוסף נח
אוי, אוי, הגיהנום שלי כשהלכתי לבית, לבית ספר להרבי, ואין לי כסף כלל
כל התלמידים באו, ראש חודש באו עם כסף, רק אני לא, באתי בלי כסף
"מה זה? בלי כסף? אני לא צריך פרנסה? מה זה?"
ואני היה לי, היה לי.. דבר גדול..
{שלא}, הלכתי, וכל פסיעה הרגשתי גיהנום:
"איך אתה הולך להרבי בלי כסף?"

והרבי אומר לי:

"תגיד לאבא, ראש חודש צריכים להביא כסף, זה, זה פרנסה שלי"

אז {מהזה} מהשבוע הזו נעשה בעיר טבריה דבר חדש

תלמוד תורה בלי כסף, בלי כסף, בחינם

[.....]

[.....]

היה לי {צמצום} שמחה גדולה, אני הלכתי בלא כסף, ולא..

טוב, וטוב ככה, בלי כסף

אה, נו, נו

"יוסף נח"

לא היה לי, אני הלכתי להרבי בלי כסף, כל התלמידים, כל אחד באו עם כסף

ראש חודש, ראש חודש זה, זה אין דבר כזה, ראש חודש צריכים לבוא עם כסף

זה פרנסה שלו, ואני באתי בלי כסף, יחיד, תלמיד יחיד

הרבי הוא אומר לי:

"תגיד לאבא, ראש חודש צריכים לבוא עם כסף, אני צריך פרנסה

מה, מה? בשביל מה? מדוע אתה בא ל"חדר" בלי כסף?"

אה.. אני נולדתי, היה לי אהבה לעניים, לעזור להם, לעזור להם

ואני הלכתי בכל פסיעה הרגשתי גיהנום:

"איך אתה הולך להרבי.. ראש חודש בלא כסף?, {לא}"

אני הלכתי בלי כסף, ראש חודש הוא כל הפרנסה שלו

כל תלמיד מביא כסף ל.. על החודש, ואני באתי בלי כסף

{....}

אני הייתי {עני}, אני, יש כבר יותר ממאה שנים, ואני זוכר את זה

הוא אמר לי:

"מדוע באת ראש חודש בלי כסף? אני כל החודש, אני, אני מצפה על כסף של

של ראש חודש, כל תלמיד מביא כסף, ואתה לא הבאת כסף, מה זה?"

[.....]

...[.....]

...אני הייתי תלמיד יחיד שבאתי ל"חדר" בראש חודש, ערב ראש חודש בלי כסף

"מה זה?.. איך באים, ראש חודש, ראש חודש זה כל הפרנסה שלי

מה שכל, כולם מביאים כסף, ואתה באת בלי כסף, מה זה?"

אני קיבלתי מכות מהרבי, הוא אמר:

"כמה פעמים, כמה פעמים אני אמרתי, שהשבוע הוא פרשת 'נח'

ואתה לא יודע כלל איזה פרשה, מה זה?"

{והיה לוֹזֶה עולה} כסף הרבה

[.....]

[.....]

אני זוכר את זה כמו עכשיו, הרבי אמר לי:

"כל החודש אני מצפה על ראש חודש, והיה ראש חודש, ובאת בלי כסף

זה, זה אי אפשר דבר כזה, כל הפרנסה שלי הוא ראש חודש

מה שכל תלמיד מביא לי כסף בראש חודש, ואתה לא מביא כסף, מאין יהיה לי פרנסה?"

היה זוג, הוא בא לארץ ישראל, והכסף שלו, מה שהיה לו היה קונה דירה, {ואי אפשר לו}, כן

אה..

כל התלמידים באו ב"חדר" עם לחם ועם שמן זית

ואני לא היה לי לא לחם ולא שמן זית, ואני הייתי רעב מאוד, ולא, ולא

ולא ידעתי כלל מה הוא מדבר הרבי
אוי, אחר כך ה.. הוא, הרבי הוא ראה, הכיר בי, שאני לא יודע כלל, ממה, מי יושב ב"חדר"
הוא אמר לי:
"ישראל בער, תגיד לי, איזה פרשה השבוע?"
אני לא ידעתי כלל מה הוא מדבר, מה הוא רוצה?
הוא הכה אותי...

...הסבא שלי היה שמעון, שמעון מעיר אודס, אינני יודע, הוא היה, הוא כנראה מהרבנים
שמעון...

סוף קלטת 93א